

A watercolor illustration of a horse and a person on a wooden bridge. The horse is orange and brown, and the person is dark brown. They are on a wooden bridge made of planks, with a white, textured base. The background is a mix of green and yellow watercolor washes.

Herausgeberin • Toimittanut
Marjo Heiskanen

WIE ANDERS DU BIST MITEN OLET TOINEN

Lyrik aus Savo, Finnland

Viisi savolaisrunoilijaa

Deutsch von • Saksaksi kääntänyt

Stefan Möster

ntamo

WIE ANDERS DU BIST

MITEN OLET TOINEN

© 2013 Marjo Heiskanen, die Autoren • tekijät, Stefan Moster
ISBN 978-952-215-438-5

LAYOUT • TAITTO
Make Copies

UMSCHLAGILLUSTRATION • KANNEN KUVA
Jyrki Heikkinen

HERSTELLER • VALMISTAJA
Books on Demand, Norderstedt, Deutschland • Saksa

2013
ntamo
www.ntamo.net

Marjo Heiskanen
(Herausgeberin • Toimittanut)

WIE ANDERS DU BIST

MITEN OLET TOINEN

Lyrik aus Savo, Finnland
Viisi savolaisrunoilijaa

Deutsch von • Saksaksi kääntänyt
Stefan Moster

ntamo

Aluksi

Runoilija ja prosaisti Marjo Heiskanen on valinnut tähän antologiaan viisi suomalaisrunoilijaa, jotka ovat joko syntyneet Savossa tai muutoin joutuneet elämässään tekemisiin maakunnan kanssa. Runot, melkein kaikki tällä vuosituhanella kirjoitettuja, tarjoavat väläyksiä Suomen nykyrunouden monisyisestä maisemasta, kaihtamatta kajota myöskään myyttisiin suomalaisuusteemoihin – metsä ja puut, vuodenaikain täyteys, vaikeneminen, lumi, ja se sisu – ironialla tai ilman.

Marjo Heiskanen toteutti hankkeen toimiessaan Pohjois-Savon läänintaitelijana. Kustantajan lämmin kiitos Pohjois-Savon taidetoimikunnalle sen mahdollistamisesta ja tuesta – ja tietenkin Marjolle ja kääntäjä Stefan Mosterille hienosta toteutuksesta, ja runoilijoille.

Helsingissä lokakuulla 2013

Leevi Lehto

Vorwort

Für die vorliegende Anthologie hat die Lyrikerin und Prosaistin Marjo Heiskanen fünf finnische Dichterinnen und Dichter ausgewählt, die in der ostfinnischen Provinz Savo geboren wurden oder die es in ihrem Leben dorthin verschlagen hat. Die Gedichte – fast alle in diesem Jahrtausend entstanden – bieten streiflichtartige Einblicke in die vielfältige Landschaft der finnischen Gegenwartslyrik, ohne den Rückgriff auf mythische, finnische Motive zu scheuen, auf Wälder und Bäume, die jahreszeitliche Fülle, das Schweigen, den Schnee und die vielfach beschworene Beharrlichkeit – mit Ironie oder ohne.

Marjo Heiskanen hat dieses Projekt während der Zeit, in der sie von der Kunstkommission Nord-Savo als Regionalkünstlerin angestellt war, in die Tat umgesetzt. Der herzliche Dank des Verlegers gilt daher der Kunstkommission Nord-Savo und natürlich Marjo Heiskanen und dem Übersetzer Stefan Moster für die ihre großartige Arbeit sowie allen voran den hier vertretenen Dichtern und Dichterinnen.

Helsinki im Oktober 2013

Leevi Lehto

Runoilijat

Marjo Heiskanen on syntynyt 1963 Lappeenrannassa ja asuu Helsingissä. Hän toimi sanataiteen läänintaiteilijana Pohjois-Savossa vuosina 2011–2013. Tuotantoa: romaanit *Idiootin valinta* (2009) ja *Kollaan kenttäpapiin tarina* (2012) sekä runokokoelma *Äänes* (2010). Heiskanen on koulutukseltaan musiikin maisteri ja valtiotieteiden kandidaatti. Pianistina hän konserttoi ahkerasti vuoteen 2005 saakka ja työskenteli korrepetiittorina mm. Sibelius-Akatemiassa ja Suomen Kansallisoopperassa.

Kuopiolainen Martta Rossi on syntynyt 1929 ja toiminut äidinkielen opettajana. Hänen julkaistut runokokoelmansa ovat *Upoksissa pilvet* (2011) ja *Pimeää päin kesä sydämessä* (2013).

Jouni Tossavainen on syntynyt Tervossa 1958 ja asuu Kuopiossa. Hän on julkaissut kaksikymmentä kirjaa, viimeisimpinä runokokoelmat *Kerro* (2007) ja *Kuusikirja* (2008) sekä proosateokset *Koulu* (2009), *Sivullisia* (2011) ja *Kesäpäivä* (2013). Tossavainen on toiminut kriitikkona ja *Savon Sanomien* kulttuuri-toimittajana. Hänet tunnetaan myös Poetry Slam -perinteen Suomeen tuojana.

Kuvataiteilija, sarjakuvantekijä ja runoilija Jyrki Heikkinen on syntynyt Kemissä 1958 ja asuu Kuopiossa. Hän on julkaissut useita sarjakuva-albumeita ja pitänyt omia sarjakuvanäyttelyitä. Heikkisen esikoisrunokokoelma *Riempoliikan hautajaiset* ilmestyi vuonna 1984 ja uusin, *Kalevanpoika*, 2010.

Sinikka Tirkkonen debytoi vuonna 1985 kokoelmalla *Halla*; novellikokoelma *Luvaton elämä* (1987) sai Runeberg-palkinnon. Tirkkoson uusimmat teokset ovat runokokoelmat *Unohdus* (2008), *Kaunis ehto* (2010) ja *Pimeän halki, valon halki* (2013). Tirkkonen on syntynyt Leppävirralla 1954 ja asuu Varkaudessa.

Stefan Moster on syntynyt 1964 Mainzissa ja asuu Espoossa. Hän on kääntänyt suomalaista kirjallisuutta vuodesta 1993. Vuoden 2009 jälkeen hän on julkaissut kolme saksankielistä romaania, joista kaksi on käännetty suomeksi.

Die Autoren

Marjo Heiskanen wurde 1963 in Lappeenranta geboren und lebt in Helsinki. Sie war 2011–2013 als Regionalkünstlerin für Literatur in Nord-Savo tätig. Ihr Werk umfasst die Romane *Idiootin valinta* (Die Wahl des Idioten, 2009) und *Kollaan kenttäpapin tarina* (Der Feldpastor von Kollaa, 2012) sowie die Gedichtsammlung *Äänes* (Ton, 2010). Marjo Heiskanen hat Musik und Staatswissenschaften studiert und bis 2005 als Konzertpianistin und Korrepetitorin u. a. an der Sibelius Akademie und an der Finnischen Staatsoper gearbeitet.

Martta Rossi wurde 1929 in Kuopio geboren, wo sie heute auch lebt. Sie war Lehrerin für Finnisch und hat die Gedichtbände *Upoksissa pilvet* (Die Wolken versenkt, 2011) und *Pimeää päin kesä sydämessä* (Dem Dunkel entgegen den Sommer im Herzen, 2013) veröffentlicht.

Jouni Tossavainen wurde 1958 in Tervo geboren und lebt in Kuopio. Er hat zwanzig Bücher publiziert, zuletzt die Gedichtbände *Kerro* (Erzähl, 2007) und *Kuusikirja* (Das Fichtenbuch, 2008) sowie die Prosawerke *Koulu* (Die Schule, 2009), *Sivullisia* (Außenseiter, 2011) und *Kesäpäivä* (Der Sommertag, 2013). Ferner ist Tossavainen als Kritiker und Kulturredakteur der Tageszeitung *Savon Sanomat* tätig. Zudem kann man ihn als denjenigen, der die Poetry-Slam-Tradition in Finnland eingeführt hat.

Der Künstler, Comiczeichner und Lyriker Jyrki Heikkinen wurde 1958 in Kemi geboren und lebt in Kuopio. Er hat mehrere Comicalben veröffentlicht und seine Zeichnungen in eigenen Ausstellungen gezeigt. Sein erster Lyrikband *Rie-mupolitiikan hautajaiset* (Die Beerdigung der Spaßpolitik) erschien 1984, sein jüngster 2010 unter dem Titel *Kalevanpoika* (Der Kalevasohn).

Sinikka Tirkkonen debütierte 1985 mit der Gedichtsammlung *Halla* (Frost). Für ihren Erzählband *Luvaton elämä* (Das unerlaubte Leben, 1987) erhielt sie den Runeberg-Preis. Ihre jüngsten Werke sind die Gedichtbände *Unohdus* (Das Vergessen, 2008), *Kaunis ehto* (Die schöne Bedingung, 2010) und *Pimeän halki, valon halki* (Durchs Dunkel, durchs Licht, 2013). Sinikka Tirkkonen wurde 1954 in Leppävirta geboren und lebt in Varkaus.

Stefan Moster, geb. 1964 in Mainz, lebt in Espoo. Übersetzt seit 1993 finnische Literatur. Als deutscher Autor hat er seit 2009 drei Romane veröffentlicht, von denen zwei ins Finnische übersetzt worden sind.

MARJO HEISKANEN

MARJO HEISKANEN

Elämän virran
kuoleman virran
ja lautturin kaikille rannoille.

Ne kaikki haluan.

Satamat myös.

Onnen haluan ja suuret surut,
pienet ilot – luonnollisesti kedolla –
apilat, aukeavat nuput
ja raunioilla ummut.

Saisit sanoa: “Ole hyvä, ota koko kori. Hopeinen kuu kuuluu kauppaan.”

Ja minä ottaisin,

nappaisin liepeestä, viitan käsin päärmätystä käänteestä,
juuri kun varjo kääntyihe kuutamoisen muurin taa.

Senkin nappaisin ja kesän,
jota seuraisi viimeinen syksy,
alati tuore vaaleanpunaisin pilvin.

Ja kaikki odottaisivat, mitä vielä julkean.

(. .. sananen nykyajalle, vanhemmille, Goethelle ja Eichendorffille)

Runoilijat • Die Autoren:

Marjo Heiskanen

Martta Rossi

Jouni Tossavainen

Jyrki Heikkinen

Sinikka Tirkkonen

9 789522 154385 >